



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 4044
Warszawa, 9 lutego 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi podjętą przez Senat na 70. posiedzeniu w dniu 4 lutego 2011 r. uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

- o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania stanowiska Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Bogdan Borusewicz

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 lutego 2011 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw
Obywatelskich**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

Jednocześnie upoważnia senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich

Art. 1.

W ustawie z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. Rzecznik wykonuje funkcje organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (krajowy mechanizm prewencji) w rozumieniu Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192).";

2) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

"Art. 7a. Rzecznik regularnie sprawdza sposób traktowania osób pozbawionych wolności.";

3) w art. 13 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

"1a. Podczas wykonywania czynności określonych w art. 7a, Rzecznik ma również prawo rejestrować dźwięk lub obraz w miejscach pozbawienia wolności, za zgodą osób, które będą rejestrowane.";

4) po art. 17b dodaje się art. 17c w brzmieniu:

"Art. 17c. Rzecznik może przetwarzać wszelkie informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.²⁾), niezbędne do realizacji swoich ustawowych zadań.";

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 25, poz. 162 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307, Nr 202 poz. 1343 i Nr 254, poz. 1700.

5) art. 21 otrzymuje brzmienie:

"Art. 21. Wydatki związane z funkcjonowaniem Rzecznika Praw Obywatelskich pokrywane są z budżetu państwa."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 od dnia ogłoszenia.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238 oraz z 2010 r. Nr 41, poz. 233, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1497.

Uzasadnienie

Cel ustawy

Rzeczpospolita Polska przystąpiła do Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w Nowym Jorku w dniu 18 grudnia 2002 r. Zobowiązuje on Państwa Strony do wyznaczenia albo utrzymania na poziomie krajowym jednego lub wielu „organów wizytujących do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu”.

W zasadzie Rzeczpospolita posiada taki organ, ponieważ zgodnie z konstytucją, na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w konstytucji stoi Rzecznik Praw Obywatelskich (art. 208). Jedną z takich wolności wymienioną jest w art. 40 konstytucji, który mówi, że „nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych.”. Rzecznik stoi więc na straży tej gwarantowanej konstytucyjnie wolności, z mocy samej konstytucji. Rzeczpospolita nie jest więc zobowiązana do utworzenia takiego organu, a tylko do jego utrzymania.

Ponieważ jednak ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich nie wyposaża Rzecznika we wszystkie kompetencje, w które należy wyposażyc zgodnie z Protokołem Fakultatywnym, organ wizytujący, zachodzi konieczność nowelizacji ustawy.

Proponowane zmiany

Po pierwsze, proponuje się wprowadzenie przepisu, wskazującego, że Rzecznik wykonuje funkcje organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu. Przepis ten nie tyle ma na celu poszerzenie listy zadań Rzecznika (ich generalne określenie w konstytucji i w art. 1 ust. 2 ustawy jest wystarczające), lecz wskazanie, że Rzecznik będzie wykonywał konkretne kompetencje, w które należy wyposażyc organ wizytujący, o których mowa w ratyfikowanej za zgodą ustawy umowie międzynarodowej (Protokół Fakultatywny).

Protokół Fakultatywny (art. 20 Protokołu) nakazuje wyposażyc organ wizytujący w szczególne uprawnienia służące zapobieganiu torturom. Chodzi tu m.in. o możliwość odbywania rozmów bez świadków z osobami pozbawionymi wolności, jak i z każdą inną osobą. Nie jest jednak konieczne przenoszenie tego postanowienia do ustawodawstwa polskiego, ponieważ polskie przepisy już obecnie umożliwiają Rzecznikowi rozmowy z

wszelkimi osobami (nie ma takiego zakazu) i Rzecznik często z tego korzysta. Co prawda, w kodeksie karnym wykonawczym istnieją ograniczenia w zakresie spotykania się osób pozbawionych wolności z innymi osobami, ale jednocześnie w art. 102 pkt 10 tego kodeksu istnieje wyraźny wyjątek przewidujący, że „Skazany ma prawo (...) do (...) składania wniosków, skarg i próśb organowi właściwemu do ich rozpatrzenia oraz przedstawiania ich, w nieobecności innych osób (...) Rzecznikowi Praw Obywatelskich”. Przenoszenie (wprowadzanie) do polskiego ustawodawstwa postanowień, które już są zawarte w ustawie o Rzeczniku albo w innych ustawach jest więc zbędne, a zarazem byłoby niezgodne z § 4 ust. 1 (ustawa nie może powtarzać przepisów zawartych w innych ustawach) lub z § 4 ust. 2 zasad techniki prawodawczej (w ustawie nie powtarza się postanowień umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Polskę).

Zatem, wykonując funkcje organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom, Rzecznik będzie mógł korzystać nie tylko ze środków i procedur specjalnie mu na to zadanie przyznanych, ale także z innych środków i procedur, o których mowa w ustawie o RPO, jak i w innych ustawach. Rzecznik będzie więc mógł podjąć czynności w tym zakresie na wniosek każdego obywatela, każdej organizacji, jak i z własnej inicjatywy (art. 9).

Rzecznik podejmując sprawę może: 1) samodzielnie prowadzić postępowanie wyjaśniające, 2) zwrócić się o zbadanie sprawy lub jej części do właściwych organów, w szczególności organów nadzoru, prokuratury, kontroli państwowej, zawodowej lub społecznej, 3) zwrócić się do Sejmu o zlecenie Najwyższej Izbie Kontroli przeprowadzenia kontroli dla zbadania określonej sprawy lub jej części (art. 12). Nie ma więc też potrzeby, dodawania przepisu, który wskazywałby, że sprawy prowadzone w ramach krajowego mechanizmu prewencji, Rzecznik również może prowadzić samodzielnie, albo zwrócić się o zbadanie sprawy do innego organu, instytucji czy podmiotu.

Niezależnie od tego należy zaznaczyć, że do wykonywania przez Rzecznika funkcji organu wizytującego stosuje się wszystkie przepisy proceduralne i kompetencyjne ustawy o RPO (w praktyce może chodzić o art. 8–22), oraz innych ustaw (będzie więc mógł w tych sprawach występować m.in. przez sądami i Trybunałem Konstytucyjnym).

Po drugie, z tej racji, że ustawa o RPO wprowadziła generalną regułę zgodnie z którą Rzecznik podejmuje swoje czynności, jeżeli poweźmie wiadomość wskazującą na naruszenie wolności i praw człowieka i obywatela, natomiast Protokół Fakultatywny (w art. 19 lit. a) nakłada na organ wizytujący obowiązek „regularnego sprawdzania sposobu traktowania osób pozbawionych wolności” (a więc nawet w sytuacji braku wiadomości o naruszeniu wolności i praw w tym zakresie) – konieczne jest wprowadzenie art. 7a.

Po trzecie, proponuje się by podczas wykonywania powyżej określonych czynności Rzecznik miał prawo rejestrować dźwięk lub obraz w miejscach pozbawienia wolności, za zgodą osób, które będą rejestrowane.

Po czwarte, proponuje się wypełnienie luki prawnej powodującej, że Rzecznik nie miał dotychczas podstawy prawnej do przetwarzania danych osobowych (także w odniesieniu do osób pozbawionych wolności). Na powyższą lukę zwrócił uwagę w swoim wystąpieniu do Rzecznika Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (pismo z dnia 25 sierpnia 2010 r., DOLiS-035-1252/10/33856). Według Generalnego Inspektora niezbędne jest stworzenie odpowiedniej regulacji ustawowej, która będzie podstawą przetwarzania danych wrażliwych przez Rzecznika. Warunek taki wprowadza art. 27 ust. 2 pkt 2 w związku z ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

Ostatnia zmiana ma na celu dostosowanie nazewnictwa „budżetowego”: w art. 21 zamiast określenia „budżet centralny”, proponuje się określenie „budżet państwa”. Niezależnie od tego należy zauważyć, że art. 21 przewiduje, że wydatki związane z funkcjonowaniem Rzecznika Praw Obywatelskich pokrywane są z budżetu państwa. Oznacza to, że wszelkie wydatki związane z funkcjonowaniem Rzecznika, niezależnie od tego, które z konstytucyjnych i ustawowych obowiązków wykonuje, pokrywane są z budżetu państwa, także – co oczywiste – te związane z wykonywaniem funkcji organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom.

Konsultacje

W pracach na ustawą uczestniczyli przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich. Proponowali między innymi wprowadzenie osobnego przepisu przewidującego, że Rzecznik może „odbywać spotkania z osobami pozbawionymi wolności, bez obecności innych osób”. Jak wskazano jednak, przepis ten jest zbędny ponieważ w odniesieniu do osób skazanych na karę pozbawienia wolności stosuje się przepis art. 102 pkt 10 kodeksu karnego wykonawczego, który wprowadza dla Rzecznika wyjątek od ograniczeń spotykania się więźnia z innymi osobami. Rzecznik może się więc już obecnie spotykać z więźniami bez zgody i obecności innych osób. Ów przepis zezwalający Rzecznikowi na spotkania, dotyczy też, zgodnie z przepisami kodeksu, osób tymczasowo aresztowanych oraz zatrzymanych. Natomiast w przypadku osób pozbawionych wolności na podstawie innych przepisów (izby dziecka, szpitale psychiatryczne itp.) nie ma potrzeby wprowadzać dla Rzecznika wyjątku umożliwiającego mu odbywanie spotkań, ponieważ w ustawach tych nie ma w ogóle zakazu spotykania się tych osób z innymi osobami. Tak więc Rzecznik może się z nimi spotykać tak jak z innymi

osobami. Pozwala na to już aktualny stan prawny. Jeśli natomiast bywają – jak utrzymują przedstawiciele Rzecznika – w praktyce odmowy lub utrudnienia tego rodzaju spotkań, należałoby zwrócić uwagę organom nadzorującym podmioty odmawiające Rzecznikowi spotkań (Komenda Główna Policji w przypadku izb dziecka, Minister Zdrowia – przypadku szpitali psychiatrycznych itd.).

Rzecznik proponował też by dodać przepis przewidujący, że „Organy, do których zwrócił się Rzecznik na podstawie art. 7b, gromadzą w niezbędnym zakresie informacje, w tym dane, o których mowa” w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych* „w celu ich przekazania Rzecznikowi. Po przekazaniu danych Rzecznikowi organy są obowiązane do ich usunięcia, chyba że na dalsze przetwarzanie danych zezwalają odrębne ustawy”. Przepis ten nie mógłby jednak stanowić podstawy do gromadzenia danych osobowych przez inne organy na wniosek Rzecznika. Organy te mogą bowiem gromadzić tylko te dane osobowe i tylko w taki sposób, które przewidują szczególne przepisy (dotyczące działalności owych organów). Jeśli więc przepisy szczególne uprawniają (zobowiązują) inne organy do gromadzenia pewnych danych osobowych to one je gromadzą, niezależnie od wniosku Rzecznika. Jeśli natomiast żaden przepis nie uprawnia tych podmiotów do gromadzenia pewnych danych, to podmioty nie mogą ich gromadzić, nawet na wniosek Rzecznika. Obecnie obowiązuje już przepis przewidujący, że „Organ, organizacja lub instytucja, do których zwróci się Rzecznik, obowiązane są z nim współdziałać i udzielać mu pomocy, a w szczególności: (...) zapewniać dostęp do akt i dokumentów na zasadach określonych w art. 13”. Wydaje się on wystarczającą podstawą dla Rzecznika zapoznania się z danymi zawartymi w tych aktach i dokumentach. Rzecznik będzie więc mógł zapoznać się z danymi zawartymi w tych dokumentach. Sam wniosek Rzecznika nie może być jednak podstawą do dostępu do dokumentów, których dany organ nie posiada. Oczywiście jest natomiast, że Rzecznik zwróci się tylko do tego organu, w którego posiadaniu znajdują się interesujące Rzecznika dokumenty i dane w nich zawarte.

Skutki społeczne, gospodarcze i finansowe

W zakresie skutków ustawy aktualne pozostają wyjaśnienia w tym zakresie zawarte w rządowym projekcie ustawy (projekt z 30 maja 2005 r., druk 4085) wyrażającej zgodę na ratyfikację Protokołu Fakultatywnego, który tą ustawą jest wdrażany.

* Pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniowa, partyjna lub związkowa, jak również dane o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz dane dotyczące skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.

Stosunek do prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 17 lutego 2011 r.

BAS-WAPEiM-369/11

Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna dotycząca zgodności z prawem Unii Europejskiej
senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw
Obywatelskich (przedstawiciel wnioskodawców: senator Piotr Benedykt
Zientarski)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich proponuje się nowelizację polegającą przede wszystkim na:

1) wyznaczeniu RPO jako organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (krajowy mechanizm prewencji) w rozumieniu Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania,

2) przyznaniu RPO uprawnienia do rejestrowania dźwięku lub obrazu w miejscach pozbawienia wolności, za zgodą osób, które będą rejestrowane,

3) wprowadzeniu do ustawy przepisu zezwalającego RPO na przetwarzanie wszelkich informacji, w tym danych osobowych niezbędnych do realizacji swoich ustawowych zadań.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej reguluje problematykę ochrony danych osobowych. Podstawowym aktem prawnym, którego przepisy powinny zostać uwzględnione przy ocenie projektu ustawy jest dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE 1995 L 281, s. 31, dalej jako „dyrektywa”).

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

W projekcie ustawy przewidziano przyznanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich prawa do przetwarzania wszelkich informacji, w tym danych osobowych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, niezbędnych do realizacji ustawowych zadań.

Zgodnie z art. 1 dyrektywy, państwa członkowskie zobowiązują się chronić podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do prywatności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych. W art. 7 dyrektywy zobowiązano państwa członkowskie do zapewnienia, by dane osobowe były przetwarzane, gdy osoba, której dane dotyczą, jednoznacznie wyraziła na to zgodę lub przetwarzanie danych jest konieczne dla realizacji zadania wykonywanego w interesie publicznym lub dla wykonywania władzy publicznej przekazanej administratorowi danych.

Nowelizowany przepis ustawy, odsyłając do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, w której co do zasady transponowano postanowienia dyrektywy, jest zgodny z dyrektywą.

IV. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

dr Agnieszka Grzelak
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 17 lutego 2011 r.

BAS-WAPEiM-370/11

Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich (przedstawiciel wnioskodawców: senator Piotr Benedykt Zientarski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu

W projekcie ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich proponuje się nowelizację polegającą przede wszystkim na:

1) wyznaczeniu RPO jako organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (krajowy mechanizm prewencji) w rozumieniu Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania,

2) przyznaniu RPO uprawnienia do rejestrowania dźwięku lub obrazu w miejscach pozbawienia wolności, za zgodą osób, które będą rejestrowane,

3) wprowadzeniu do ustawy przepisu zezwalającego RPO na przetwarzanie wszelkich informacji, w tym danych osobowych niezbędnych do realizacji swoich ustawowych zadań.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu.

Autor:

dr Agnieszka Grzelak
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

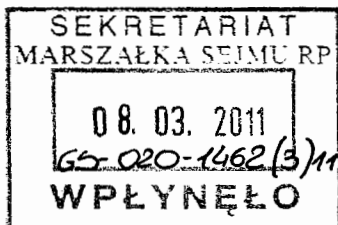


Warszawa, dnia 7 marca 2011 r.

MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Bogdan Borusewicz

CHS/M40/65/2011



Pan

Grzegorz Schetyna

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 22 lutego 2011 r. (GMS-WP-17-2/11) dotyczącego skutków finansowych senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich informuję, iż Rzecznik już obecnie (od 2008 r.) wykonuje funkcje organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (Krajowy Mechanizm Prewencji) określone w *Protokole fakultatywnym do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania*. Ponieważ jednak ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich nie wyposaża Rzecznika we wszystkie kompetencje, w które należy wyposażać zgodnie z *Protokołem fakultatywnym* organ wizytujący, zachodzi konieczność nowelizacji ustawy. Wejście w życie projektowanej ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich nie spowoduje nałożenia na Rzecznika nowych zadań.

W skierowanym do senackiej Komisji Ustawodawczej piśmie z dnia 21 stycznia 2011 r. (RPO-630197-1/09/MK) Rzecznik Praw Obywatelskich, odnosząc się do kwestii oceny skutków finansowych wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy, wskazał, iż "w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2010-2013 na Krajowy Mechanizm Prewencji na rok 2011 została przewidziana kwota 1.740 tys. zł. W wyniku uchwalenia ustawy budżetowej na rok 2011 na Krajowy Mechanizm Prewencji przeznaczona została kwota 1.265 tys. zł, co oznacza, że zadanie na rok bieżący jest niedofinansowane o kwotę 475 tys. zł". Z informacji uzyskanych w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich wynika, iż

kwota 1.265 tys. zł wystarczy na sfinansowanie jedynie 5 z 12 zaplanowanych na bieżący rok etatów przewidzianych na działania w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.

Należy zatem oczekiwać, że samo wejście w życie wniesionego przez Senat projektu ustawy nie spowoduje obciążenia budżetu państwa. Rzecznik Praw Obywatelskich projektując swoje wydatki w latach następnych będzie jednak uwzględniał koszty Krajowego Mechanizmu Prewencji w pełnej wysokości zapewniającej jego należyte funkcjonowanie.

Z poważaniem _____
R. R.



**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

SEKRETARIAT SZEFA KS
WPLYNEŁO

dnia.....29.03.2011..... 200..... r.

(podpis)

DOLIS-033-421/10/13647

Warszawa, dnia 28 marca 2011 r.

Pan

Lech Czapla

Szef

Kancelarii Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00 - 902 Warszawa

Wspany Panie Ministrze!

w odpowiedzi na pismo z dnia 25 lutego 2011 roku - znak: GMS-WP-173-40/11 - (data wpływu do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych 7 marca 2011 roku) uprzejmie informuję, że do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich z punktu widzenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) - nie zgłaszam uwag.

z poważaniem

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
z up. Z - ca Generalnego Inspektora

[Signature]
Andrzej Lewiński



KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa • Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

SEKRETARIAT SZEFA KS
WPLYNĘŁO

dnia.....29.03.2011..... r.

.....
(podpis)

L.dz. 1397/OBSiL/2011/AJ

Warszawa, dnia 23 marca 2011 r.

Szanowny Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze!

W nawiązaniu do przesłanego przy piśmie GMS-WP-173-40/11 z dnia 25 lutego 2011r. senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich (przedstawiciel wnioskodawców: senator Piotr Zientarski) - uprzejmie zawiadamiam, że Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych nie zgłasza uwag do tego projektu.

Z poważaniem

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

Dariusz Sałajewski

PG VII G 025/18/11

SEKRETARIAT SZEFA KS
WPLYNEŁO
dnia 30. 03. 2011 r. 200..... r.
.....
(podpis)

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma z dnia 25 lutego 2011 r., nr GMS-WP-173-40/11, przy którym przekazano – w trybie art. 3 ust. 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008r. Nr 7, poz. 39 z późn. zm.) - senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Projektowana ustawa ma na celu uzupełnienie kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich przewidzianych w ustawie z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U z 2001 r. Nr 14, poz. 147 j.t z późn. zm.), dalej zwana ustawą, w związku z przystąpieniem Rzeczypospolitej Polskiej do Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku w dniu 18 grudnia 2002 r.

Protokół Fakultatywny obliguje Państwa Strony do utworzenia albo utrzymania nie mniej niż jednego organu wizytującego, zwanego „krajowym mechanizmem prewencji”. Zgodnie z postanowieniami Protokołu Fakultatywnego, każde Państwo Strona zobowiązało się do przyznania „krajowemu mechanizmowi prewencji”, szeregu uprawnień, w tym przede wszystkim do przeprowadzania wizyt w miejscach, gdzie przebywają lub mogą przebywać osoby pozbawione wolności na podstawie polecenia lub za wiedzą i zgodą organu władzy publicznej.

Zgodnie z art. 208 ust. 1 Konstytucji RP oraz przepisami ustawy Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz innych aktach normatywnych.

Należy wobec tego przyjąć, iż polskim porządku prawnym uprawnienia „krajowego mechanizmu prewencji” realizuje Rzecznik Praw Obywatelskich.

Z uwagi na powyższe za uzasadnione należy uznać uzupełnienie przewidzianych w ustawie kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich o takie, które dotyczą organu wizytującego, zwanego „krajowym mechanizmem prewencji”, w rozumieniu Protokołu Fakultatywnego.

Należy zauważyć, że uzupełnienie kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z projektem, jest niezbędne, gdyż aktualna regulacja przewiduje podjęcie, przez wymieniony organ czynności przewidzianych w ustawie w przypadku powzięcia wiadomości wskazujących na naruszenie wolności i praw człowieka i obywatela, natomiast „krajowy mechanizm prewencji” podejmuje działania także o charakterze prewencyjnym i zapobiegawczym.

Wątpliwości budzą natomiast dwa niżej wskazane przepisy.

W art. 7a projektu przewidziano szczegółowy sposób realizacji nowej kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich, a zatem kwestia ta powinna zostać uregulowana w akcie prawnym niższego rzędu.

Przepis art. 13 ust. 1 projektu zezwala Rzecznikowi Praw Obywatelskich, podczas wizytacji miejsc przebywania osób pozbawionych wolności, na rejestrowanie dźwięku i obrazu, za zgodą osób, które mają być rejestrowane. Protokół Fakultatywny nie obliguje do wprowadzenia takiego uprawnienia przysługującego „krajowemu mechanizmowi prewencji”, a uzasadnienie projektu nie uzasadnia celowości wprowadzenia takiej regulacji. Nie wiadomo także jakie byłyby zasady wykorzystywania, udostępniania i przechowywania zarejestrowanych materiałów.

Wyrażając pozytywną opinię o zasadniczych regulacjach projektowanej ustawy, pozwalam sobie wyrazić sugestię, że niektóre propozycje zawarte w projekcie wymagają dalszej analizy.

Z poważaniem

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego

Marek Januszewicz
Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego